

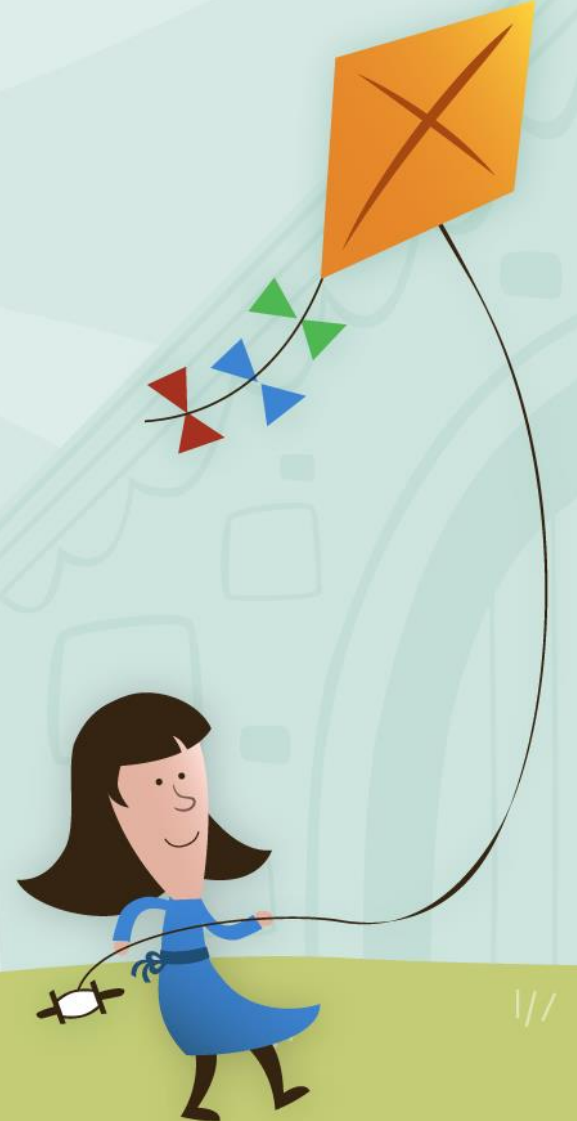
ઘોરણ : ૩

ગણિત

પ્રકરણ : - ૬

આપ - લે ની ગમ્મત

ભાગ : ૧

સમજૂતી

ક્રિકેટ મેચ (ક્રિકેટની રમત)

ક્રિકેટ મેચમાં શ્રીલંકાએ ૨૩૫ રન બનાવ્યા.

ભારતે ૧૨૩ રન બનાવ્યા છે. (રમત ચાલુ છે.)

ભારતને જીતવા માટે કેટલા વધારે રનની જરૂર છે?

જીતવા માટે ભારતે ૨૩૬ રન બનાવવા જ પડે.

ભારતને જીતવા માટે $236 - 123 = ?$

રનની જરૂર છે.

બાદબાકી કરતા શિખીએ ...

જીતવા માટે રનની જરૂર
ભારતે કરેલા રન —
જીતવા માટે બાકી રન

૧૦૦	૧૦	૧
૨	૩	૬
૧	૨	૩
૧	૧	૩

ચાલો બાદબાકી કરીએ.
સૌપ્રથમ ૧ એકમમાંથી
૧ એકમ લઈ લઈએ.

૧૦૦	૧૦	૧૦	૧	૧	૧	૧	૧
૧૦૦	૧૦	૧૦	૧	૧	૧	૧	૧

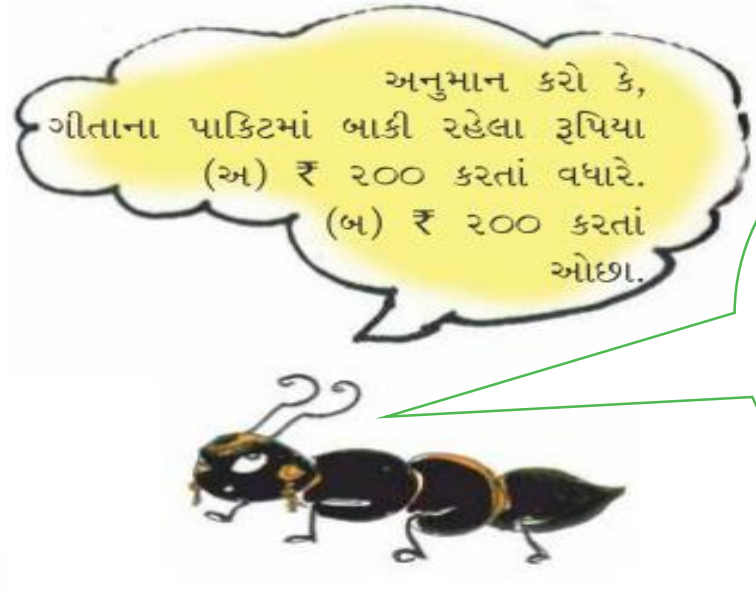
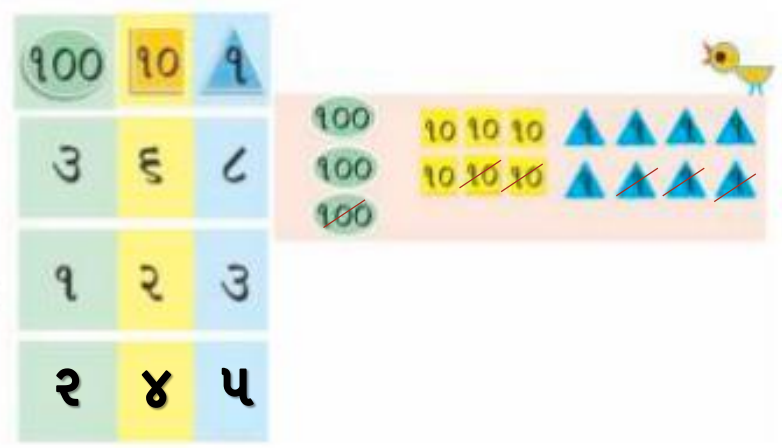
જુઓ આપણી પાસે રહ્યા.

જીતવા માટે ભારતે ૧૧૩ રન કરવા જ પડે.

આ (દાખલો) તમારી જાતે (ગણવાનો) પ્રયત્ન કરો.

ગીતા પાસે તેના પાકિટમાં ૩૬૮ રૂપિયા હતા.
તેણે ૧૨૩ રૂપિયાનું પુસ્તક ખરીદ્યું.
હવે તેના પાકિટમાં કેટલા રૂપિયા રહ્યા ?
તેના પાકિટમાં બાકી રહેલા ₹ ૩૬૮ – ₹ ૧૨૩ = ?

(અ) રૂ.
૨૦૦
કરતા
વધારે

✓ ગીતાના પાકિટ માં બાકી રહેલા રૂપિયા ૨૪૫ છે .

❖ તમે શરીફાને મદદ કરી શકો?

શરીફાની માતાએ તેને કેટલીક વસ્તુઓ ખરીદવા માટે બજારમાં મોકલી. તેણે તેને રૂ ૨૪૫ આપ્યા. શરીફાએ રૂ ૧૨૭માં ૧ કિગ્રા કપડાં ધોવાનો પાઉડર ખરીદ્યો. દુકાનદારે તેને ? રૂ પરત કર્યા.

❖ (કિલોગ્રામને કિગ્રા તરીકે દર્શાવાય છે.)

દુકાનદારે તેને બરાબર રૂપિયા પાછા આપ્યા?
ચાલો શોધીએ.

શરીફા પાસે રૂપિયા હતા.

પાઉડરની કિંમત

૧૦૦	૧૦	૧
૨	૪	૫
૧	૨	૭

આપણે પાંચ ૧ માંથી સાત ૧ ન લઈ શકીએ તેથી ૧૦ ઉછીના લાવો.

૧૦ એટલે ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧

હવે આપણી પાસે ૧૫ ૧ થયા.

૧૦૦	૧૦	૧
૨	૪	૫
૧	૨	૭
૧	૧	૮

તેથી બાકી રહેલા ટોકન

૧૦૦ ૧૦ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧

તેથી દુકાનદારે શરીફાને રૂ . ૧૧૮ પરત કર્યા .

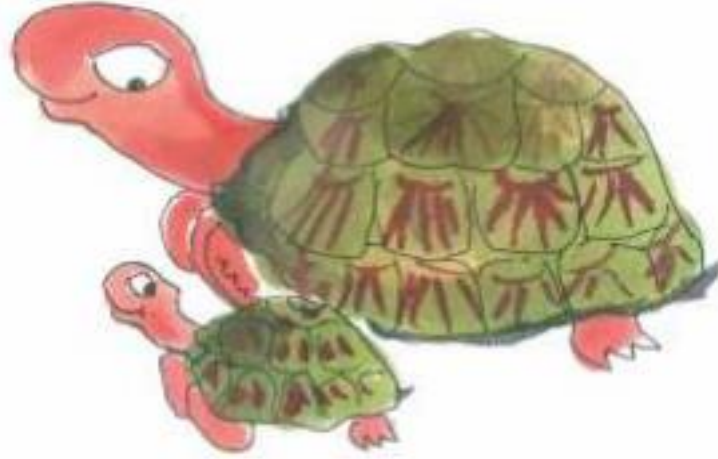

મહાવરો

(1) બાળ કાચબાની ઉંમર ૩૩ વર્ષ છે. તેની માતા (કાચબી)ની ઉંમર ૧૫૦ વર્ષ છે,
તો કાચબી કરતાં બાળ કાચબો કેટલો નાનો છે?

- ✓ કાચબીની ઉંમર ૧૫૦ વર્ષ
- ✓ બાળ કાચબાની ઉંમર ૩૩ વર્ષ

૧૦૦	૧૦	૧
૧	૪	૦
-	૩	૩
૧	૧	૭

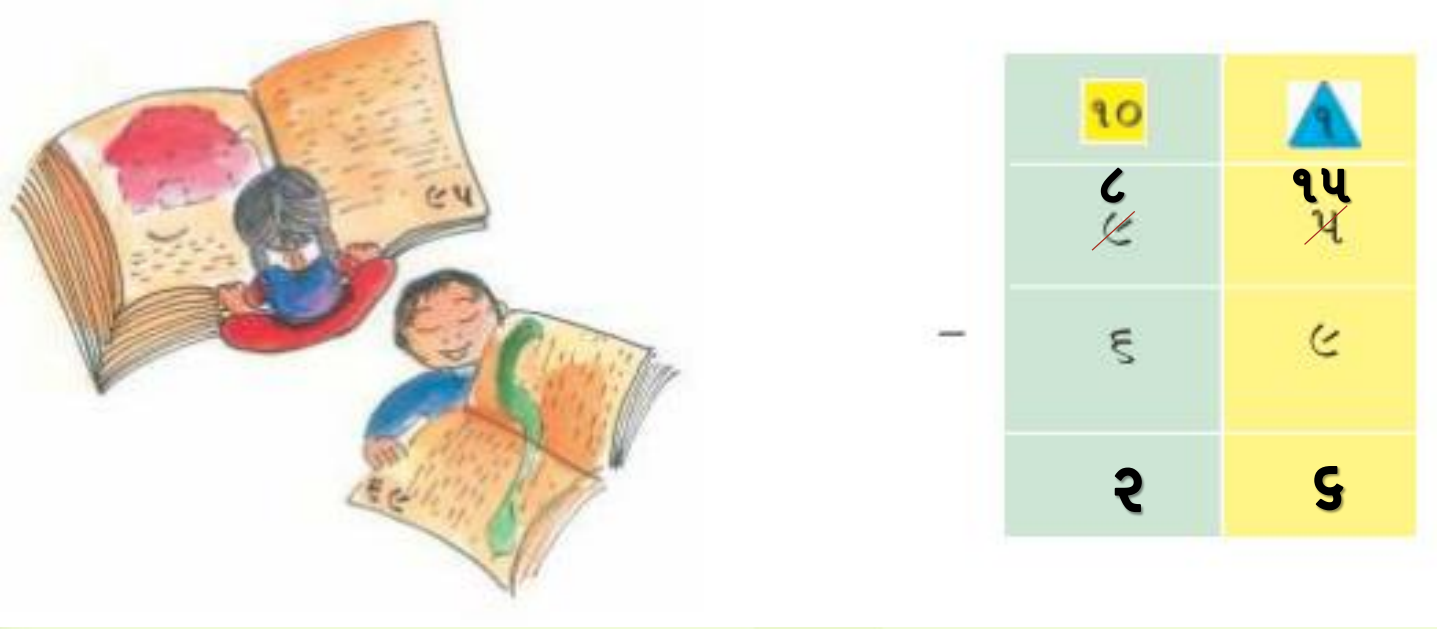

બાળ કાચબો કાચબી કરતાં ૧૧૭ વર્ષ નાનો છે.

(૨) અરવિંદે વાર્તાના પુસ્તકનાં ૬૯ પાનાં વાંચ્યાં છે. ગૌરીએ તે જ પુસ્તકનાં ૯૫ પાનાં વાંચ્યાં છે, તો કોણે વધારે પાનાં વાંચ્યાં છે? કેટલાં વધારે?

- ✓ ગૌરીના વાચેલા પાનાં ૯૫
- ✓ અરવિંદના વાચેલા પાનાં ૬૯

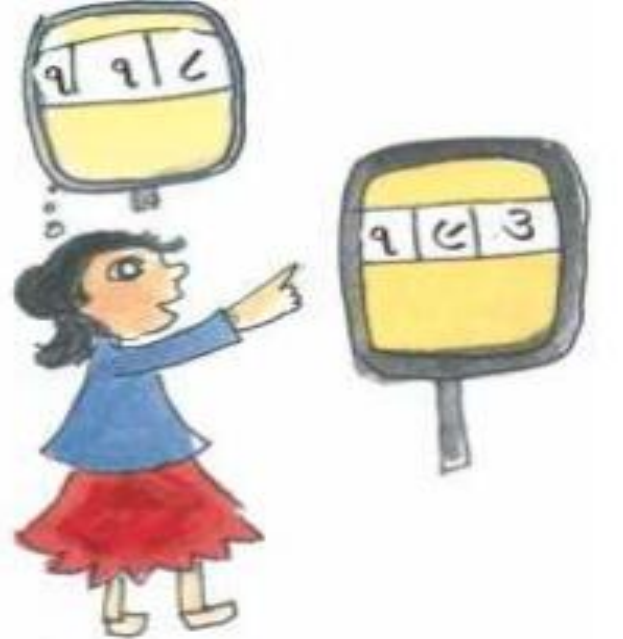

(૩) રીનાએ પોતાના ઘરના વિદ્યુતમીટરનું માપ નોંધ્યું. ગયા મહિનાનું મીટર-માપન ૧૧૮ યુનિટ હતું. આ મહિનાનું મીટરનું માપ ૧૯૩ યુનિટ છે, તો એક મહિનામાં તેણે કેટલી વીજળી વાપરી?

✓ આ મહિનાનું માપ ૧૯૩

✓ ગયા મહિનાનું માપ ૧૧૮

૧૦૦	૧૦	૧
૧	૮	૧૩
૧	૧	૮
૦	૭	૫

તેણે વીજળીના ૭૫ યુનિટ વાપર્યા

(૪) ખુશબૂએ રૂ . ૧૨૫માં શર્ટ ખરીદ્યું અને રૂ . ૧૬૫માં પેન્ટ ખરીદ્યું. તો તેણે કુલ કેટલા રૂપિયા ખર્ચ કર્યો?

✓ રૂ . ૧૨૫ માં શર્ટ ખરીદ્યું .

✓ રૂ . ૧૬૫ માં પેન્ટ ખરીદ્યું .

100	10	1
૧	૧	૫
૧	૨	૫
૨	૬	૦

તેણે બધા મળીને રૂ . ૨૯૦ ચૂકવ્યા .

□નીચેના ઉકેલ શોધો .

$$\begin{array}{r} ૧૭ \\ - ૩ \\ \hline ૧૪ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૧૪ \\ + ૩ \\ \hline ૧૭ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૩૯ \\ - ૧૦ \\ \hline ૨૯ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૧૨ \\ + ૨૪ \\ \hline ૩૬ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૭૧૬ \\ ~~૮૬~~ \\ - ૫૮ \\ \hline ૨૮ \end{array}$$

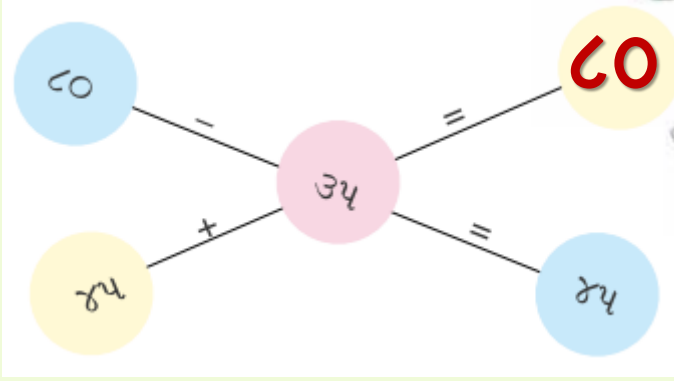
$$\begin{array}{r} ૧ \\ ૨૩૭ \\ + ૨૧૩ \\ \hline ૪૫૦ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૬૧૪ \\ ૪૭૪ \\ - ૧૩૬ \\ \hline ૩૩૮ \end{array}$$

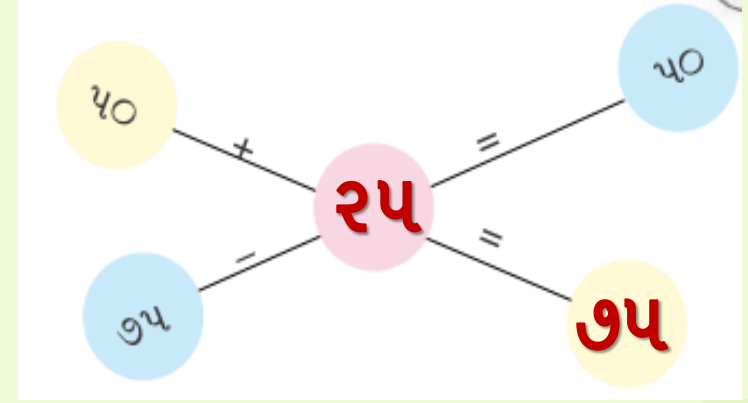

□ મૌખિક ગણતરી કરી જવાબ લખો .

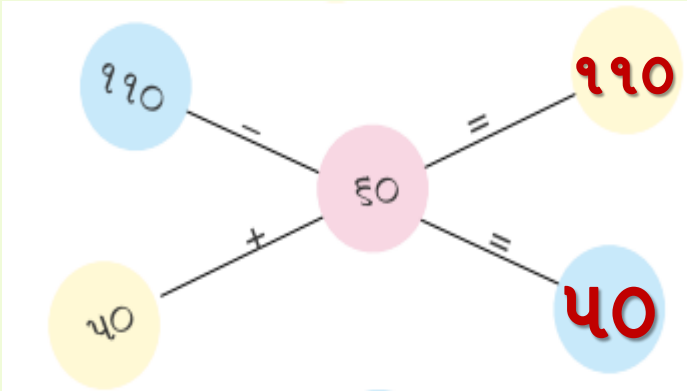
૧)

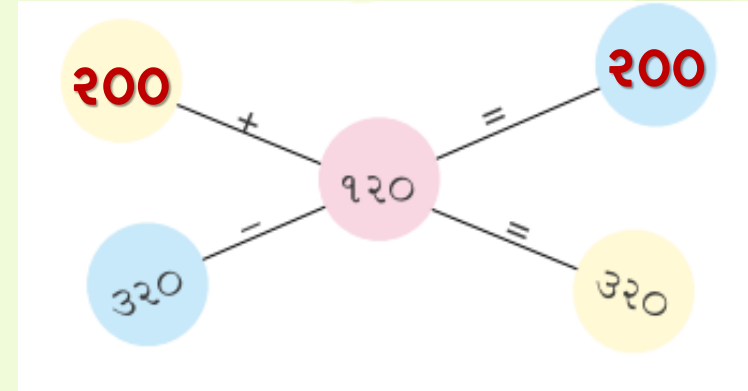
૨)

૩)

૪)

□ વ્યવહારિક કોયડા :

1) રામ પાસે ૬૭૪ રૂપિયા હતા . તેમાંથી તેણે ૩૨૫ રૂપિયા ગરોબોને દાનમાં આપી દીધા . તો હવે તેની પાસે કેટલા રૂપિયા વધે ?

$$\begin{array}{r} 674 \\ - 325 \\ \hline 349 \end{array}$$

૬ ૭ ૪ રૂપિયા હતા .
- ૩ ૨ ૫ રૂપિયા દાનમાં આપ્યા .
૩ ૪ ૯ રૂપિયા વધે .

તો હવે રામ પાસે ૩ ૪ ૯ રૂપિયા વધે .

2) એક તડબૂચનો વેપારી નડિયાદથી 500 તડબૂચ મંગાવે છે . રસ્તામાં ૫૭ તડબૂચ તૂટી ગયા . વેપારી તેણે નાખી દે તો તેની પાસે કેટલા તડબૂચ બાકી રહ્યા હશે ?

૫ ૯ ૧૦

~~૬~~ ~~૦~~ ~~૦~~ તડબૂચ મંગાવે છે .

- ૦ ૫ ૭ તડબૂચ તૂટી ગયા .

૫ ૪ ૩ તડબૂચ બાકી .

તો હવે તેની પાસે ૫ ૪ ૩ તડબૂચ બાકી રહ્યા હશે .

૩) એક જંગલમાં ૬૨૫ ઝાડ હતા . તેમાંથી ૧૩૬ ઝાડ વાવાઝોડામાં પડી ગયા તો , જંગલમાં કેટલાં ઝાડ બાકી રહ્યા હશે ?

$$\begin{array}{r} 11 \\ 6 \cancel{1} 15 \end{array}$$

~~૬~~ ~~૨~~ ~~૫~~ ઝાડ હતા .

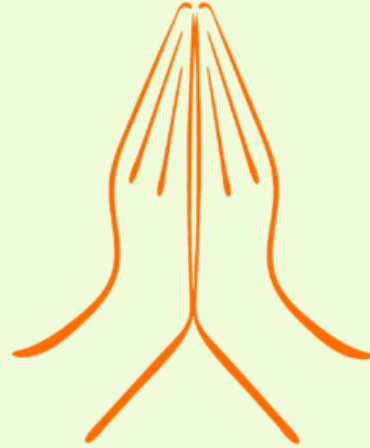
- ૧ ૩ ૬ વાવાઝોડામાં પડી ગયા .

૪ ૮ ૯ ઝાડ બાકી રહ્યા .

તો જંગલમાં ૪ ૮ ૯ ઝાડ બાકી રહ્યા .

Thank You.....

પ્રેરણા એજ્યુકેશન સોલ્યુટી દ્વારા સંચાલીત ®

OCEAN

કોચીંગ ક્લાસીસ

